

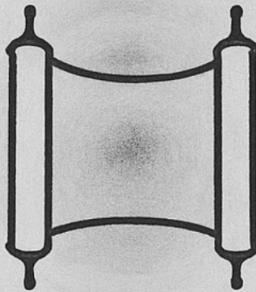
בס"ד

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ"ה כו' תרכ"ט/1869

Dedicated To:

Anonymous

May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכה תבכה כו - תרכ"ט/ט 1869

Introduction

This profound discourse by the Rebbe Maharash was delivered on Shabbos Parshas Devarim and opens with the lamentation: “בכה תבכה בלילה” — “She shall surely weep in the night.” Drawing from Chazal’s interpretation that the two cries refer to the destruction of the First and Second Temples, the discourse unfolds into a sweeping mystical explanation of what exile truly is — not merely a physical loss, but a metaphysical rupture between the Divine and its vessels.

The Rebbe Maharash (1834–1882), the fourth Rebbe of Chabad and son of the Tzemach Tzedek, was known for his radical approach of “*Lechatchila Aribor*” — overcoming spiritual and physical challenges by rising above them from the outset. This Maamar reflects his deep integration of lofty Kabbalistic concepts with emotional urgency and practical Avodah.

With the help of Heaven, Shabbos Parshas Devarim, 5699.

"She shall surely weep at night" (Eichah 1:2). And our Sages said in Sanhedrin 104b: Why does it say these two weepings? Said Rabbah in the name of Rabbi Yochanan: One for the First Temple and one for the Second Temple.

And one can explain: for the First Temple corresponds to Binah, the masculine aspect—this is the unification of Yud and Hei; and the Second Temple corresponds to Malchus—this is the unification of Vav and Hei, as explained in Zohar I 54b and Zohar II 9b.

And see Zohar I, Vayigash 215a on the verse "Rachel weeps for her children, for he is not"—meaning, her husband is not found with her. That is, the Vav has ascended from her above and beyond—meaning He has removed His Shechinah and Divine revelation from the lower worlds.

This means the Vav has been elevated from her to Above, to the highest heights—i.e., He has removed His Shechinah and revelation of Divinity from the lower realms.

And it appears to human eyes as if the world exists independently, and thus it says: "Make the heart of this people fat, and their ears heavy, and shut their eyes." (Yeshayahu 6:10)

בפ"ד, ש"פ דברים, ד"ט

בכה תבכה בלילה, ואמרו ר' ל' בסנהדרין זק"ד
 ע"ב ששתי בקיות הלו למה, אמר רבה א"ר יוחנן
 א' על מקדש ראשון וא' על מקדש שני

ויש לומר כי בית ראשון הוא בינה ז"א יחו"ד י"ה
 ובית שני מלכות זה יחו"ד ו"ה, כמו שכתוב בזוהר
 ח"א ד"ג ע"ב ובזוהר ח"ב ד"ט ע"ב

וראה בזוהר ח"א ויגש דר"י ע"א על פסוק ר' רחל
 מאבכה על בוניה כי איןנו אינם מבעל כו' כי איןנו
 דבעל לא אשפכה עמה

וקיים שנטלק הו"ו מינה לעילא ולעילא, פירוש
 שטלק שכינתו וגלי אלקוטו מהתחתונים

ודומה לעיניبشر כאלו העולם דבר בפני עצמו,
 והשם לב העם הוה ואננו הקב"ד ועינו השם

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט' 1869

This means that the vision and perception of Divinity—which ought to be as though one sees with his eyes, as explained in the discourse "And Balak Saw" and "And the Cattle Was Abundant"—that clarity is now blocked.

"Their eyes are shut"—meaning the knowledge does not extend to be as though one sees. "Their ears are heavy"—meaning the hearing is not proper. For through daas (knowledge), one connects vision with hearing, which is the idea of "And I will give grass in your field for your cattle" as explained in the aforementioned discourses.

Rather, "They have eyes but do not see, ears but do not hear"—for their seeing and hearing are not as they should be. They do not see the light of G-d, that there is none beside Him, neither in the heavens above nor on the earth below.

And even the flow of mitzvos and good deeds—which are nourishment for the soul—does not pass through them as revealed energy to send vitality to the heart and mind for knowing G-d, loving Him, and serving Him with a whole heart and eager soul, with palpable longing and flame like fiery coals.

Rather, it is like the verse (Yeshayahu 29:13): "And their fear of Me is a commandment of men learned by rote"—i.e., a physical action performed coldly and mechanically.

And this is the primary aspect of the spiritual exile—that all this is due to the withdrawal of the Vav from the Hei.

And our Sages said on the verse "And He did not want to come into the city" (Hoshea 11:9): G-d swore He would not enter the Jerusalem Above until He first enters the Jerusalem Below.

That is, Jerusalem Above refers to Binah. For even though Abba and Imma are always in union, this refers only to an external union of Chochmah and Binah which serves to sustain the worlds. But internal unifications and deeper Divine flow are withheld, as it says "And He did not come into the city."

פירוש שקראה ושהנה באלקות שאריך להיות אבלו רואה כאלו רואה כמו שנתקbaar בד"ה נירא בלק ובד"ה, ומתקה רב,

עיניו קשע שאיןנו נמיש הדעת להיות אבלו רואה כו, ואזינו הקבב פירוש שהשמיעה איןו כקבי עיןינו כי על ידי הדעת מהיפר שקראה עם בחינת שמיעה שזיהו ענינו ונמתי עשב בשיך לבקמתקה כמו שכותוב בקדושים הנ"ל

כפי עיניהם להם ולא יראו אוניהם להם ולא ישמעו שאין שקראה והשמיעה בקביעי כו, כפי עיניהם להם ולא יראו אור ה' כפי בשמות ממעל ועל הארץ, מפתחת אין עוד,

ואבלו הפשעת מצות ומעשים טובים שהם מזון לפהש איןנו עוצר להם קרך גלי לשלוח חיות לב ומוך למן דעתה ה' ולאהבה אותה ולעבדו בכל לבכם בלב שלם ובנפש חפצך ותשוקה מorghashת, 'בלב כרשמי אש שלקהבת ואמן כו

כפי אם בענינו מה שאמר (ישעיה ר"ט י"ג) ותהי יראתך אותי מצות אונשים מלומדה דהינו בבחינת עשיה גשימות ובקירירות כו

וזהו עיקר ענינו הגלות ברוחניות של זה הוא מפני ההשלכות הורו מכאן ה

והנה אמר ר"ל על פסוק ולא אבוא בעיר, נשבע ה' שלא יקנש בירושלים שלמעלה עד שיקנש בירושלים שלמטה מתחלה

פירוש בירושלים שלמעלה הינו בינה, והינו כי אף שלא בא ואמא הם פמיד ביהוד, זה עלי זוג חיצוני זהוכמה ובינה שזיהו להחות העוזמות, אבל זוג והמעוכות היפות עלייה נאמר ולא, אבוא בעיר

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכה תבכה כו - תרכ"ט/ט' 1869

And this is the concept of the double weeping—for the absence of revelation in both the lower Jerusalem and the upper Jerusalem.

And this is the idea of the verse "And the river shall dry up and be parched" (Yeshayahu 19:5)—"shall dry up" refers to Bavel Rabbah (the Great Babylonian Exile), and "shall be parched" refers to Bavel Sheni (the Second Exile)—which corresponds to the withholding of flow in the upper hei and the lower hei, the two Temples.

And upon this withholding of light and flow it is said, "She shall weep sorely in the night" (Eichah 1:2), and the verse says: "And the Lord God of Hosts called for weeping and mourning..." (Yeshayahu 22:12).

The matter is as follows: Behold, "this opposite that has God made" (Koheles 7:14). Just as in holiness there are all these aspects, so too in the realm of the opposite (kelipah), there is also a kelipah that opposes the lower hei, and a kelipah that opposes the upper hei.

And as is known from the matter of "nega" (affliction) being the opposite of "oneg" (delight), this is the kelipah that corresponds to Kesser (the crown), meaning it opposes the revelation of the level of delight that is clothed within Binah.

And see further elsewhere in the discourse beginning with "He will shave with the hired razor" (Yeshayahu 7:20), regarding the kelipah that corresponds to Kesser, except that its station is in Asiyah—as explained in the name of the Ramaz.

And it is written, "Nation shall prevail over nation" (Bereishis 25:23), and "She is filled from the ruin" (Yechezkel 26:2). And our Sages said: When this one rises, the other falls, and when this one falls, the other rises.

Therefore, Tzor (Tyre) was not filled except from the destruction of Jerusalem, for "She is filled from the ruin..."

וזה עננו בכל הקבכי על העדר הגilioי בבחינת ירושלים שלמטה ובירושלים שלמעלה

זה עננו "ונקר יתרכז ויבש", יתרכז בב"ר ויבש בב"ש, שהוא עננו מניעת השפע בה"א עילאה וה"א תפאה – שני מקושים.

על מניעת אור ושפע זו נאמר "בכה תבכה בלילה", וכתוב "ויקרא א-למי ה' אבאות לבקי ולמספ"ד כו.

ועננו הוא זהה זה לעומת זה עשה האלקים, רקמו שיש בקדושה כל בחינות אלו בן כלעומת זה יש גם פן קליפה המנוגדת כנגד ה"א תפאה, וקליפה, המנוגדת נגד ה"א עילאה

ובנוסף מעננו "גע" הפק "גע", שהוא קליפה שכנגד הקמר, והואנו שהוא גליי בבחינת פענו. המתלבש במבנה

וראה מה במקום אחר בד"ה "גלה א-למי במער השכירה", מעננו קליפה שכנגד הקמר רק שמאזדה היא בעשיה, כמו שאמור בשם קرم"ז.

וכתוב "ולאם מלאם יאמעז" ו"אמעלה הקרבה" (קזאל כ"ו, ב') ואמרו רז"ל: כשזה קם זה נופל, וכשזה נופל זה קם.

ולכו לא נתמלאה צור אלא מחרבנה של ירושלים, כי "אמעלה הקרבה" כו.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

And this is what is written: "He has cut off in fierce anger every horn of Israel" (Eichah 2:3). And our Sages said: These are the ten horns that were taken from Israel and given to the nations.

ונזהו שפהחוב "גָּדוּ בְּקָרְבָּן אֶפְכָּל גָּרוֹן יִשְׂרָאֵל",
 ואמרו ר' ר' ל': אלו עשר קרנות שפטלו מישראל
 וננתנו לאומות הארץ.

The meaning of the ten "horns" (keranos)—the "horn" is itself nothing. For example, a corner formed by the east and south walls: everything extending from the east wall is the east side, and everything extending from the south wall is the south side. The corner itself is just a connector and has no substance.

פִּירּוּשׁ וְעַנְנוּ עַשְׁר קרנות – הַקָּרְנוֹן הַיָּא "אַיִן", שְׁבָרִ
 עַל ذָּרָה מִשְׁלָק קָרְנוֹן זַוִּית, כֹּל מַה שְׁגָמְשָׁךְ בְּדָפָן מַזְרָח
 הַיָּא מַזְרָח, וְכֹל מַה שְׁגָמְשָׁךְ בְּדָפָן דָּרוּם הַזָּהָא צָד
 דָּרוּם, וְאֵם כֵּן הַקָּרְנוֹן עַצְמוֹ הַזָּהָא אַיִן כָּלּוּם רַק שְׁוֹהֵה
 בְּחִינַת מַחְבָּר דָּרוּם עִם מַזְרָח כֵּן, וְהַזָּהָא עַצְמוֹ אַיִן
 כָּלּוּם.

In the same way, the spiritual analog is above: the level of "keren" is the level of "ayin" (nothingness)—that is, the level of Kesser, which itself is nothingness, and only serves to connect the Infinite Light with the ten sefirot.

על ذָרָה זֶה יַוְבָּנוּ הַנְּמַשֵּׁל לְמַעַלָּה, שְׁבִחִינַת "קָרְנוֹן"
 הַיָּא בְּחִינַת "אַיִן", וְכַיִנְנוּ בְּחִינַת הַפְּכָתָר שֶׁהַזָּהָא עַצְמוֹ
 "אַיִן" כָּלּוּם – הַזָּהָא בְּחִינַת "אַיִן",

And it only serves as the connector between the Infinite Light (Or Ein Sof) and the ten sefirot. As is known, the level of Kesser is an intermediary, and therefore it has two aspects—corresponding to the two functions of an intermediary: to be included both in the giver and in the receiver.

רַק הַזָּהָא הַמַּחְבָּר בְּחִינַת אָוֹרְ-אַיִן-סּוֹף עִם עַשְׁר
 סְפִירּוֹת, וְכַנְגַּד עַשְׁר שְׁבִחִינַת כָּמָר הַיָּא בְּחִינַת מַמְעָז
 וְלֹכֶן יִשְׁבַּב בְּחִינַות בְּפְכָתָר – כַּנְגַּד בְּבְחִינַות
 שְׁבָרְמַעַז – שֶׁהַמַּעַז אָזִירִיךְ לְהִיוֹת כָּלִיל מִבְּחִינַת
 הַמְשִׁפְיעַ וְהַמְּקַבֵּל.

This corresponds to the levels of Arich Anpin (A''A) and Atik Yomin (A''Y), for Atik is the root of the emanated worlds, and Arich is the lower aspect of the Emanator.

ונזהו בְּחִינַת עֲתִיק יוֹמִין וְאַרְיךְ אַנְפִּין, שְׁאַרְיךְ אַנְפִּין
 הַזָּהָא שָׁבֵר הַגְּאַלְיִם וּבְחִינַת עֲתִיק יוֹמִין הַיָּא בְּחִינַת
 הַמִּתְהַתּוֹתָה שְׁבָרְמַעַז.

And behold, at the Giving of the Torah, when Israel preceded "we will do" before "we will hear," the ministering angels descended and crowned them with two crowns—one corresponding to "we will do" and one to "we will hear."

וְהַגָּה בְּמִפְנֵן תֹּרַה כִּשְׁהַקָּדִימָו יִשְׂרָאֵל נִעְשָׂה לְגַנְשָׁמָע
 יְרָדוּ מְלָאכִים כְּשֶׁרֶת וְקָשָׁרוּ לָהֶם שְׁנִי כְּתָרִים אַחֲרִים
 כַּנְגַּד נִעְשָׂה וְאַחֲרִים כַּנְגַּד נִשְׁמַע

This corresponds to the two levels within Kesser: Atik Yomin (A''Y) and Arich Anpin (A''A).

וְכַיִנְנוּ שְׁזֶהוּ כַּנְגַּד שְׁתִי בְּחִינַות שְׁבְּפְכָתָר – עֲתִיק
 יוֹמִין וְאַרְיךְ אַנְפִּין,

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

Likewise, in Divine service, through Atik Yomin—that is, through the work of preparation: accepting the yoke of Heaven before one begins the Shema and prayer—these two crowns are drawn down.

But through sin and transgression, the Temple was destroyed and the “horns” were removed from them—that is, the crowns they received through “we will do” and “we will hear” were taken and given over to the other side.

For "She is filled from the ruin" (Yechezkel 26:2). But the meaning is not, God forbid, that this level itself was given to the other side, but rather that the opposing side was strengthened in this level, as previously explained in the concept of "nega" being the opposite of "oneg."

This results in an increase in flow (yinikah) to the kelipos.

The idea of the “ten horns” is the ten crowns from the ten sefiros, as explained in Likkutei Torah in the discourse “Vayikach Korach,” that the unfolding of crowns occurs independently.

Although they are drawn through the kav (line), nevertheless their root is in the “circle” that preceded the kav.

Therefore, through preceding “we will do,” they reached the level of the Infinite One, the source of all makifim (encompassing lights), and through that the crowns were drawn into all ten sefirot.

And in Divine service each day, this is accomplished through preceding Shema—that is, through accepting the yoke of Heaven first—thereby one reaches the level of “the Master of the Will.” and this draws down crowns into all ten sefirot.

And within the soul, this corresponds to all ten faculties of the soul.

וכו כבבזודה כל ימיו על ידי בוחינת עתיק יומין – בוחינת הUMBRA בבחינת הנקמת שמע לוחה אם שמו – על ידי זה נמשכים שני הctrums הפל

אכל על ידי הפטא והען נחרב ביתו ונפליו הקרנו
מהם – פירוש: שנפלו הכתירים שנתקנו להם על ידי
בחינת "נעשה ונשמע" – וננתנו לנו"ז

כִּי "אָמַלְאָה הַקּוֹרֶבָה", וְאַיִן הַפְּרִוּשׁ שְׁחָס וּשְׁלָוָם גַּתְנוּ ? לְקַמְּ בְּחִינָה זו גַּוְפָה, רַק שְׁגַמְתָּק בְּחִינָה זו בְּלָעָן" ז', "וַיַּגְּבַע לִבְנֵינוּ נָגָע" הַכְּפָה ה"עַזְבָּנָה",

ונמשך תקופה יניתה לקליפותיו.

ופירוש ועננו עשר קורנות – הן בחינת עשר כתרים
מעשר ספירות, וכן שכתוב בלקוטי תורה בד"ה
"ויקח קrho", שהשתלשות הכתרים היא בפני
עצמה.

אף שגמישכים ذרך הקו, מכל מקום שירשם מהעיגול
שלפני הקו

ולכן על ידי הגדמת "נעשה" שהגיעו ל בchnit |
אור-איסס-וּפְרָטָן מדור כל החקפאים – על
ידי זה נמשכו הכתירים בכל עשר ספרות

ובעבוזה כל ימיו – זה על ידי הגדמת שמע כו',
כדי שיקבל על מלכות שמים תחלה – שעל ידי זה
יגיע לבחינת בעל הארץ – נמשך בחינת הכתירים
בכל עשר ספרות

ובנפש – הוא בכל עשר בחינות הנפש.

Rebbe Maharash

Torah Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט' 1869

But when they sinned, they were exiled, and it is written: "He has cut off in fierce anger every horn of Israel" (Eichah 2:3), and "He turned back His right hand" (Eichah 2:3), and consequently, "And the river shall dry up and be parched."

For the First and Second Temples correspond to the two hei's of the Name Havayah, and the flow was not drawn from the vav to the final hei, as explained earlier.

And as a result, He does not enter Jerusalem Above either—that is, the upper hei—for there is no shining of the inner flow from the yud of the Name Havayah (which is the inner flow of Chochmah) into Binah, as explained above.

And this is what our Sages said in the *Pesikta* on Eichah: that the Holy One, blessed be He, forgave idolatry, immorality, and bloodshed—but did not forgive the rejection of Torah, as it is said (Yirmiyahu 9:11–12), "For what was the land lost?... and the Lord said: because they abandoned My Torah," [i.e.,] the inner light within it, etc.

And it is explained in the *Midrash Eichah* that the matter of despising the Torah is like that which our Sages said in *Nedarim* 81a: "What is the meaning of the verse, 'Who is the wise man that understands this?'"

This question was asked to the sages and the prophets, and they did not explain it until the Holy One, blessed be He, Himself explained it, as it is written: "And the Lord said: Because they have abandoned My Torah."

And Rav Yehudah said in the name of Rav: because they did not recite a blessing over the Torah beforehand.

And the *Ran* explains in the name of the Chassid Rabbi Yosef z"l that the meaning is not that they didn't study Torah, for if so, why did the sages and prophets not understand this?

וְכַשְׁחַטָּאוּ – גָּלוֹ, וְאָדָעַ בְּקָרְנוֹ אֶפְכָּל קָרְנוֹ יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁבַּב אַחֲרֵי מִנְיוֹן כֹּו, וּמִמְּלִיאָה נִמְשָׁךְ וְנִקְרַב יִתְּהַרְבֵּ, וְנִבְשֵׁ

שְׁנִחְרַב בֵּית רָאשָׁוֹן וּבֵית שְׁנִי – הֵם שְׁתִּי הַיּוֹן דִּשְׁם הַוַּיִּה – שְׁלָא נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת וּלְבְּחִינַת הַיּוֹן דִּשְׁם הַוַּיִּה – אַחֲרֹנוֹה, כֹּנְלָא,

וּמִמְּלִיאָה אִינוּ נִכְנָס בִּירוּשָׁלָם שְׁלָמָעָלה גָּם כֹּנָ – הִיא בְּחִינַת הַיּוֹן עַילְלָה – שְׁאַיְנוּ מְאִיר שְׁפָע הַפְּנִימִיּוֹת דִּיּוֹן דְּשֶׁל שְׁם הַוַּיִּה – הִיא בְּחִינַת שְׁפָע הַפְּנִימִיּוֹת דִּחְכָּמָה – בְּבְחִינַת בִּינָה – וּכֹנְלָא

וְזַהוּ שְׁאָמְרוּ רְזַ"ל בְּפִתְּחָמָא דְּאֵיכָה – וּוּפְרַקְקָ"ה עַל עֲבֹזָה זְרָה וְגַלְוִי עֲרֵיות וּשְׁפִיכוֹת דִּמִּים, וְלֹא וּפְרַע עַל מְאָס בְּתוֹרָה, שְׁנָאָמָר (יְרֵמִיָּה ט' י"א–י"ב) "עַל קָה אָבֵדָה הָאָרֶץ... וַיֹּאמֶר הֵל עַל עֲזָבָם אֵת 'תּוֹרַתִּי', הַמְּאוֹר שְׁבָה כֹּו וּפִירְשׁ בְּמִדְרָשׁ אֵיכָה דְּעַנְנִין מְאָסָה שֶׁל תּוֹרָה – זַהוּ כְּעַנְנִין מִה שְׁאָמְרוּ רְזַ"ל בְּנִזְרָרִים פַּרְקָ"ה דְּרַפְּ"א ?ע"א: "מַאֲיִ דְּכַתְּבֵב מֵקָאֵשׁ קָחָם וִיבָּן אֵת זֹאת כָּרֶב זֶה נִשְׁאָל לְחַכְמִים וּלְגַבְּגִים וְלֹא פָרְשִׁיג, עַד שְׁפָרְשָׁו הַקָּפָ"ה הַבָּעָצָמוֹ, שְׁנָאָמָר: "וַיֹּאמֶר הֵל עַל עֲזָבָם אֵת תּוֹרַתִּי".

וּפִירְשׁ בְּמִדְרָשׁ אֵיכָה דְּעַנְנִין מְאָסָה שֶׁל תּוֹרָה – זַהוּ כְּעַנְנִין מִה שְׁאָמְרוּ רְזַ"ל בְּנִזְרָרִים פַּרְקָ"ה דְּרַפְּ"א ?ע"א: "מַאֲיִ דְּכַתְּבֵב מֵקָאֵשׁ קָחָם וִיבָּן אֵת זֹאת כָּרֶב זֶה נִשְׁאָל לְחַכְמִים וּלְגַבְּגִים וְלֹא פָרְשִׁיג, עַד שְׁפָרְשָׁו הַקָּפָ"ה הַבָּעָצָמוֹ, שְׁנָאָמָר: "וַיֹּאמֶר הֵל עַל עֲזָבָם אֵת תּוֹרַתִּי".

אָמָר רְבִי יְהוּדָה אָמָר רְבִי: שְׁאַיְן מְבָרְכִין בְּתוֹרָה תְּחִלָּה.

וּפִירְשׁ קָרְבָּן בְּשֵׁם הַחַסִיד הַרְבִּי יוֹסֵף זֶל: שְׁאַיְן הַפִּירְשׁ שְׁלָא עַסְקָו בְּתוֹרָה, דָאֵם כֹּנו מִפְנֵי מָה לֹא הַבְּנֵנוּ כָּרֶב זֶה לְחַכְמִים וּלְגַבְּגִים?

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט/1869

Rather, the issue was that they studied Torah, but the Torah was not important enough in their eyes to warrant a blessing upon it. Therefore, the sages could not recognize this, but the Holy One, blessed be He, for whom all is revealed, explained it Himself, as it is written: "And the Lord said: Because they have abandoned My Torah."

And this matter has been explained in several discourses: that the idea of "blessing on the Torah" is accomplished through prayer, etc., as explained in the discourses beginning with "Olas Tamid" and "Veshinantam" from the year 5652.

That through prayer—[specifically] to give over one's soul in [the declaration of] "Echad" ("One")—this draws down the revelation of the Infinite Light (Ein Sof) into Torah, etc.

That is, the revelation is within Torah, and this is the concept of "the light within it" (האור שבחה), similar to what is explained on the statement of our Sages: "Eliyahu was frequently found in the academy of Rabbi," that there are multiple levels within Torah.

Meaning: there are levels of "light of Torah" and "dew of Torah." This is the "light within it."

And the level of "dew of Torah" is the aspect of a gift (מתנה) within Torah. But a gift is only given to one who is truly worthy—i.e., if the recipient did not give pleasure to the giver, the giver would not bestow the gift.

As it says: "If he had not made satisfaction for him, he would not have given it to him."

Meaning: first there must be arousal from below (אתערותתא דלעילא), and then comes arousal from above (אתערותתא צרכית).

אלא מפני שעסכו בתורה, אלא שלא היה תורם
 ושותה אצלם לברכ עלייה.

ולכו לא הכירו הטעמים בזה, אלא רק"ה רקפה
 גלי הכל, וכן פרש בעצמו – שנאמר "ויאמר ה' על
 עזם את תורה".

וawnu נתבאר בכמה דברים – שעננו "ברכו
 בתורה" הינו על ידי הפקידו כו, כמו שנכתב מזה
 בדברו הפתחיל "עלת פסיד" ובדברו הפתחיל
 לשנת פרוץ"ט.

ועל ידי הפקידה לאסור נפשו באחד – על ידי זה
 ממשיכים המשחת אור אין סוף בתורה כו

וawnu שהגيلي הוא בתורה, וזהו ענן "המאוד
 שבה", על דרך מה שנתבאר בכאן אור על פי מאמר
 ר' ר' ל: "אליהו היה שכיח במתיבתא קרביה

שייש בפה בחרנות בתורה, וawnu שייש בחרנית" אור
 תורה וטל תורה, וזהו ענן "המאוד שבה".

ובחרנית "טל תורה" – הוא ענן בחרנית מתנה שייש
 בתורה, אבל אין נותנים מתנה אלא למי שראוי
 דוקא – וawnu שאלו לא היה משכיר אצל – לא
 קינה נטנו לו,

וכמו שאמר: "אילו דעביד ניחו ליה – לא היה ייב
 ליה".

וawnu – שתחלה צריך להיות אתערותתא דלמתא,
 ואחר כה אתערותתא דלעילא.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

And it is explained there that the “light of Torah” can be attained through arousal from below—that is, through prayer, which is the idea of “they blessed on the Torah,” meaning that the Infinite Light is drawn into Torah.

For through the level of “running” (רץ) in the first paragraph of Shema—toward the “Master of the Will”—which is the idea of “preceding Shema,” this draws down the Infinite Light from the “Master of the Will” into Torah.

And this is what is said in the first paragraph: “And these words that I command you today...” and our Sages said, this refers to words of Torah.

Meaning: if your heart runs to the Infinite Light—the Master of the Will—then “you will find Him.” That is, it is possible to reveal the essence of the Infinite within you.

Therefore, it says: “And these words” (וְהִי הַקְּרָבִים) (האלה)—meaning it speaks of Torah, in which there is revelation of the Essence of the Infinite, for Torah comes from Chochmah, and Chochmah is the level of “Echad” (the singular Truth), as explained in Tanya chapter 35 (gloss).

And this is [the meaning of]: “That I command you” (אֲשֶׁר אַנְכִי) (מצוק) —this is the level of “Anochi—Who I am,” the Essence of the Infinite, the Master of the Will.

And this is the “light within it”—the levels of “light of Torah” and “dew of Torah.”

But when they sinned and did not bless on the Torah—meaning they did not engage themselves in the service of the heart, which is prayer—then the land was lost.

ונתבאר שם שבחינת “אור תורה” יכול להגיע בבחינת אתערותא דלטף – והינו על ידי הפעלה – שזוהו ענן “ברכו בתורה”, פירוש: שגמיש – ה�性ת אור-אין-סוף בתורה.

כי על ידי בוחנת הרצוּא בפִרְשָׁה רָאשׁוֹנָה דָקְרִיאָת שמע – לבעל הרצוּן – שזוהו ענן הנקמת שמע – על ידי זה נמשך ה�性ת אור-אין-סוף מבחן בעל הרצוּן בתורה.

זהו מה שגמור בפִרְשָׁה רָאשׁוֹנָה: “וְהִי הַקְּרָבִים הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אַנְכִי מֵצָוק” – ואמרי רז”ל: בדורי תורה הפתוח מזבח.

והינו – אם רץ לך לבחינת אור-אין-סוף – לבעל הרצוּן – “אי פְּבָקְשָׁנוּ שֶׁם הַמְּצָאנוּ”, פירוש: אי תקונה נגלית בבחינת אור-אין-סוף העצמי.

לכן נאמר: “וְהִי הַקְּרָבִים הָאֱלֹהִים – בדורי תורה הכתוב מדבר – שבחינת היא בוחנת גiley אוֹר-אין-סוף ברוך הוא העצמי – כי “אור-יתם מחייב נפקת”, ותקומה היא בוחנת “אחד” – ה�性ת, כמו שכתוב בספר של בינוּנִים פרק לה”ה בנהג.

זהו: “אֲשֶׁר אַנְכִי מֵצָוק” – הוא בוחנת “אנכי מֵשָׁאנְכִי” – אור-אין-סוף עצמו – בוחנת בעל הרצוּן.

זהו “המאור שבה” – בוחנת “אור תורה” וטל תורה”.

אבל כשחתאו – ולא ברכו בתורה – פירוש: שלא הגיעו עצם בעבורקה שבלב – זו הפעלה – על ידי זה “אכדה הארץ”.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

And the explanation of the matter will be understood by first introducing what our Sages said in Perek HaNizakin regarding Titus, who tore the Paroches (curtain) and blood emerged, etc. At first glance, it is puzzling—what does the matter of blood have to do here?

But [this relates to the verse:] “Because they have abandoned My Torah, the light within it...”

And it is explained in Midrash Eichah that the matter of despising the Torah is like what our Sages said in Nedarim, chapter 11, 81a:

“What is the meaning of the verse ‘Who is the wise man who understands this?’” This was asked to the sages and to the prophets, and they did not explain it—until the Holy One, blessed be He, explained it Himself, as it is written: “And the Lord said: because they have abandoned My Torah.”

Rav Yehudah said in the name of Rav: because they did not recite a blessing on the Torah beforehand.

And the *Ran* explained in the name of the Chassid Rabbi Yosef z”l: The meaning is not that they didn’t study Torah—if that were the case, why did the sages and prophets not understand it?

Rather, they did study Torah, but the Torah was not important enough in their eyes to make a blessing on it.

Therefore, the sages could not perceive this—but the Holy One, blessed be He, before Whom all is revealed, explained it Himself, as it is written: “And the Lord said: because they have abandoned My Torah.”

And this matter has been explained in many discourses: that the idea of “blessing on the Torah” is through prayer, etc., as is written on this in the discourses beginning with *Olas Tamid* and *Veshinantam* from the year 5652.

וביאור הצענו יובו בפרקם מה שאמרו רז"ל בפרק הנקין בענין טיטוס שגדר את הפלוכת ויצא דם כו

לכארה יפלא, מה שיק ענן הקם לכוא

אבל – “על עזם את תורה – הפלור שבח” כו

ופירש במדרש איכה – דעתינו מאסה של תורה – זהה פענין מה שאמרו רז"ל בנוירם פרק י"א דף פ"א ע"א

ממי דכתיב: מי קאייש החקם ויבנו את זהת? – דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פרשו, עד שפרשו הקב"ה בעצמו, שנאמר: “ויאמר ה' על עזם את תורה”.

אמר רב יהוקה אמר רב: שאין מברכין בתורה תחלה

ופירש קר"ז בשם החסיד רבי יוסף ז"ל: שאין הפירש שלא עסוקו בתורה – קאם כו, מפני מה לא הכiero בזה החכמים והנביאים

אלא – מפני שישcko בתורה – אלא שלא היהת תורףם קשובה אצלם לברך עלייך

ולכן לא הכiero החכמים בזה, אלא הקב"ה – רק מיה גליי הכל – لكن פירש בעצמו, שנאמר: “ויאמר ה' על עזם את תורה”.

ונעננו נתבאר בכמה דרושים – שענין “ברכו בתורה” – הינו על ידי הפתלה כו, כמו שכותוב מזה בדיבור המתחיל “עלת פמיד” ובדבר המתחיל רשותם “דשנת פרנ"ט”.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט' 1869

That through prayer—to give over one's soul in "Echad"—this draws down the revelation of the Infinite Light into Torah, etc.

Behold, He showed them through this what they had caused through their sin.

For, by way of example: the limbs of a person are infused with light and vitality through the blood, which is the soul.

And if there is a puncture or deficiency, blood comes out to the outside.

That is, the blood which was hidden and confined within the vessel of the limb, now through the puncture in the limb, the blood exits outward.

So it may be understood by analogy above regarding the Living God—although He has no body nor likeness of a body, etc.—that the vessels for the supernal lights are compared to the limbs of a person, as it says, "Chesed is the right arm," etc.

And likewise, it says: "You formed bodies for them," etc.

And the practical mitzvos performed below create vessels Above, as is known.

And it is written: "To You, Hashem, is the greatness and the might..."—these are the seven middos (attributes), and each one includes ten sefiros, totaling seventy.

And this is the seventy souls of Yaakov, whose root Above is in the seven middos of Atzilus.

Therefore, through the mitzvos one performs, one draws the Infinite Light (Ein Sof) into vessels of holiness.

And the middos are the limbs and the vessels, and the light—which is the power and vitality clothed within the middos and limbs—is compared to blood.

שעל ידי ההפלה ?מסור נפשו באחד – על ידי זה. ממשיכים המשכת אור אין סוף בתורה כו

הנה קרא להם בזה מה שגרמו בעונם

כפי הנה על דרך משל – אבריו האדים מליכש בהם. האור ומחיותם בדם – והוא היפך

ונאם היה בו נקב וחסרון – יוצא ממענו דם לחוץ

ההינו הקם שהה נעלם ומוגבל בכליה האבר – עכשו על ידי הנקב באבר – יוצא הקם לחוץ

כפי יוכן על דרך משל למעלה – באלהים חיים – אף שאין לו גוף ולא רמות הגוף כו, שבחינת הכלים לאורות העליונים – הרי נמשלים לאברי אדם, וכן שונא אמר: "חסד – דרעה ימינה" כו

וכן אמר: "גופין מקינות לון" כו

ומצות מעשיות למטה עוזין בבחינת כלים למעלה, כידוע

ונכתב: "לך ה' האعلا והגבורה וגוו" – שהן שבע מידות, וכל אחת פלויה מעשר ספירות – הרי שבעים.

וזה שבעים גפלש דיעקב – ששורשם למעלה בבחינה שבע מדות דאצלות

על כן על ידי המצות שעושין – ממשיכים אור אין סוף בפלים דקוושה

ונמשל לדם והמדות – הם האברים והכלים, והאור – והוא היפך ומחיות המלוכש בתוך המדות והברים – נמשל לדם.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

And this is the concept of Torah, which is called “Torah of light,” and it is written: “This is the Torah—man,” meaning Torah is called “adam,” i.e., “aleph” and “dam” (blood).

As explained in Likkutei Torah on the discourse *Besha'ah Shehikdimu Yisrael Na'aseh*, and also in *Eileh Pekudei HaMishkan*, and *Shir HaShirim*, the first discourse on “L’susasi.”

Now the vessels are not only the medium through which the light is drawn—they are also a protection, so that the light should be drawn only to the side of holiness.

For the vessels limit the light—like a physical vessel that defines and contains the water within it, etc.

And no nourishment (i.e., spiritual energy) extends to the external forces except from the level of back-sides and waste.

And see what is written on this in Likkutei Torah, in the discourse *Ki Sishma B'kol*, in the explanation of “to guard all My commandments,” chapter 3.

But through sin—whether a prohibition or the neglect of a positive mitzvah—one causes a blemish and a deficiency specifically in the “Body of the King,” which are the limbs and vessels.

As it is written in the Zohar, Parshas Yisro (p. 85b) on the verse “the men that transgressed against Me” (Yeshayahu 66): “And therefore, one who transgresses even one commandment of the Torah, it is as if he has transgressed against the Body of the King.”

ונז"ה ענין התורה – שנקראת “ותורה אור”, וכותוב:
 “זאת התורה – אדם”, שהתורה נקראת אדם –
 “הינו: אֶלְף הַדָּם”.
 ב"י

וכמו שכתב באර בלקוטי תורה בדבור הפתחיל
 “בשעה שהקדימו ישראל נעשה”, וראה גם כן סדר
 דבר הפתחיל “אללה פקודי המשכן”, ובשיר
 השירים בדבור הפתחיל “לסוסתי ברכבי פרעה”,
 קורוש קראשון.

והנה הכלים – שהם מלבד הכלים שבקבם דוקא
 גם משך האור – עוד זאת: שהם שמיירה שלא ימיש
 האור רק לסטר וקדושה בלבד.

כ"י בוחינת הכלים מגבילים את האור, למשל הכלוי
 שSEGIBIL בעצמו את המים שבתוכו וכו'

ולא נמלשת יניתה לחיצונים כלל – רק מבחן
 האהוריים והפסולת בלבד.

ORAHA MA SHFATOB MIZA BALKOETY TORAH B'DIBOR HAPTAHIL
 “כפי תשמע בקול” – בפירוש: “לשمر את כל
 מזותי” – עין שם פרק ג

אבל – הנה על ידי החטא – בלי מעשה או בבטול
 מזות עשה – שעושין פגם וחסרון בגופא דמלוכה
 דוקא – שהם CABRIM ו כלים.

כמו שכתב בזוהר פרישת יתרו זר פ"ה ע"ב על
 פסוק “האנשים הפוועים ביי” בישעיה סימן ס"ו –
 זה לשונו: “ובגין כה – מאן דפושע בחוד מפקדו
 לאוריתא – מאן דפושע בגופא דמלוכה”.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

As it says: "And they shall go out and see the corpses of the men who have transgressed against Me"—*against Me* literally.

And see more on the subject of "the transgressors against Me" in Zohar, Parshas Shemini (41b), and Parshas Bereishis (13a).

Then, through that blemish, nourishment is drawn to the external forces even from the *inner* level of light which shines in the side of holiness, etc.

And from this comes the reason for the length of time of the destruction of the Beis HaMikdash, as is known regarding the practice of *Tikkun Chatzos* (midnight lamentation).

And this is the concept of the teaching that in the Second Temple, they sinned and thereby damaged the aspect of the vessels of holiness.

Therefore, they were shown what they had caused through their sin.

And this is the idea of what Titus did—he tore the Paroches and blood came out, etc.—that is, that the inner level of light emerged.

But in truth, it is not fitting that the inner light and flow should go out to the external forces—it should be exclusively for Israel.

As it is written: "May Hashem shine His face upon you"—meaning "His face," the inner aspect of Divinity, shines only to *you*, specifically.

Because they are the ones who make the vessels for the Ein Sof, as it says: "And you shall make them," as if *you made Me*.

Meaning: as if *you made Me* into limbs and vessels, which are the 248 positive mitzvos that are called the 248 limbs, as explained above.

And these are what restrict the light so that it is drawn only into holiness.

כמו שכתבוב: "וַיַּצְאוּ וַיָּרְאוּ בְּפָגָרִי הָאָנָשִׁים הַפּוֹשָׁעים
.בַּי" – בַּי מִמְשָׁךְ כו

וַיָּרְאָה עוֹד מַעֲנֵן "הַפּוֹשָׁעים בַּי" בְּזַהֲרֵר פְּרִשָּׁת שְׁמִינִי
דֶּרֶךְ מ"א ע"ב, וּבְפִרְשָׁת בְּרָאשִׁית דֶּרֶךְ י"ג ע"א

ואנו, נמשך דרכּ הַפָּגָם הַהוּא – יגִיה לְחַיצּוּנִים גַּם
.מְבָחִינָת פְּנִימִיּוֹת הָאָרֶן שְׁמַאיְרָה בְּסַטֵּר דָקְדוּשָׁה כו

וּמִזָּה סִיבַת אֲרִיכָת זָמָן חַרְבָּנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי דַעַת
בְּעָנֵן תִּקְוֹן חַצּוֹת

וְזַהֲוֵי עַבְדֵן הַמִּאָמֵר – קְבִּיתָ שְׁנִי שְׁחַטָּאוֹ – פָּגָמוֹ
בְּבָחִינָת גְּלִילִים דָקְדוּשָׁה

עַל פָּנֵינוּ קָרְאָו לְקַם מֵה שָׁגָרָמוּ בְּעָזָנוּם

וְהָא עַבְדֵן מֵה שְׁטִיטּוֹס גַּדֵּר הַפְּרֹוֹכָת וַיַּצֵּא זָם כו' –
'כְּלֹמֶר: שִׁיאָ בְּחִינָת פְּנִימִיּוֹת הָאָרֶן כו

וּבְאַמְתָּה – אֵין מְהֻרָאוֵי לְהִזְהִיר יְצִיאָה שְׁפָעָ פְּנִימִיּוֹת
הָאָרֶן לְחַיצּוּנִים – רַק לִשְׂרָאֵל בְּלִבְדֵי

וּכְמוֹ שָׁכְתוֹב: "יִאָר הַ פָּנֵיו אֶלְיךָ" – פִּירּוֹשׁ: "פָנֵיו",
שַׁהֲוָא בְּחִינָת פְּנִימִיּוֹת דָאַלְקָוֹת – אֵינוֹ מְאִיר רַק
אֶלְיךָ זָקָא

לְהִזְהִיר הַמְּהֻרָאוֹת בְּחִינָת גְּלִילִים לְאֹזֶר-אַיְזָסָר,
'כְּמוֹ שָׁכְתוֹב: "וְעַשְׂתָּם אֹתָם – כְּאַלְוֹ עַשְׂאָנִי

פִּירּוֹשׁ: כְּאַלְוֹ עַשְׂאָנִי בְּבָחִינָת אָבָרִים וּגְלִילִים – שָׁהָם
רַמְ"ח מִצּוֹת עֲשָׂה – שְׁנִקְרָאִים רַמְ"ח אָבָרִים –
כְּנֶל'

וְכָל הַמְּגַבְּילִים אֶת הָאָרֶן – שְׁלָא יִמְשָׁךְ רַק בְּקָדוּשָׁה

Rebbe Maharash
Torah Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

But through sins, by which the vessels are damaged, they caused that even the inner light should be drawn to the external forces.

And this is because, before Him, darkness and light are the same, and the external forces can also receive.

Because He equates small and great, since He is exalted and uplifted above all with absolute equality, etc.

As explained elsewhere on the verse "She shall be seized by her hands," etc.

And see also in Torah Or, Parshas Vayishlach, in the discourse beginning *Vaye'avek ish imo*, and in the discourse *Ki Imcha Mekor Chaim*, in the explanation of the verse: "Look down from Your holy habitation, from Heaven," etc.

For behold, it is written: "Hashem is exalted over all the nations" (Tehillim 113:4)—that the nations of the world receive vitality from the exaltedness of Hashem and His upliftedness in His Essence, so to speak.

For it is from His Essence and Being that He is exalted and lifted far beyond the scope of the upper and lower worlds, and they have no comparison or relationship to Him at all.

And from this is drawn the rule of the nations over Israel during the time of exile—"nations dancing in His sanctuary," etc.

For "she shall be seized by the hands" (Iyov 10:8), and this is in the Heichal of the King who occupies no space at all.

And similarly, all the worlds—upper and lower—are considered as absolute nothingness before the Holy One, blessed be He.

As it is written: "For His Name alone is exalted" (Tehillim 148:13); only His glory and radiance and illumination are upon the earth and the heavens.

אבל על ידי העונות – שפגמי בכלים – גראמי
ש"י מ"ש הקינה גם מבחן פנימיות הואר
לחייבים.

ונינו – מושום רקפיה פחשוכה כהורה, ו Yoklim גם
החייבים לקביל.

כפי שהוא ומושא קטן וגדול – להיותם רם ומתקנשא
מיהכל בחשואה אחת כו
כמו שבקבב במקום אחר – בפירוש: "שפמיה בידים
תתפ"ש" כו.

וראה מזה גם פן בחרה אור – פרישת וישלח –
בדבור הפתחיל "ויאבק איש עמו", ובבור הפתחיא
"כעטך מדור חיים" – בעננו פירוש: "השקרה
ממעון קדש מושמים" כו.

כפי הנה כתוב: "רם על כל גוים ה'" – שעה"ם
מקבלים חיות מצד רוממות ה' והתנשאות בעצמות
בכינוך.

שהוא מצד עצמותו ומהו – רם ונשא מגדר עליון
עליזונים ותחתונים – ואין להם יחות ושיכות אליו
כל.

ומזה גמיש ממלחת העפו"ם על ישראל בזמן הגלות
– גוים מרקדין בהיכלו" כו.

כפי "שפמיה בידים תתפ"ש", והוא במקבי מלך –
שאינו תופס מקום כלל.

וכה – כל העולמות – עליזונים ותחתונים – כלל
כלא מפש חשיבי קפיה קודש-בריך-הוא.

וכדכתיב: "כינשגב שמו לבודו – הוזע על הארץ
וישמים".

Rebbe Maharash
Torah Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט' 1869

And this is the meaning of "When the Holy One ascends on high," etc.—meaning that the vitality is withdrawn from the revealed illumination upwards, to the level of His Essence and Being.

Then the worlds have no standing at all, and the governance of the worlds is in a mode of sleep, so to speak—like a person sleeping, whose intellect has withdrawn from the vessel (his body) to its source and root, leaving only imagination as a residue.

Therefore it is written: "Hashem awoke as one who sleeps" (Tehillim 78:65), and "Awaken! Why do You sleep, Hashem?" (Tehillim 44:24)—that there be revelation of the Infinite Light in wisdom and kindness from His very Essence and Being, in His own glory.

And that He shine His face—that is, the inner aspect of His will, etc.

And this comes through drawing down Torah and mitzvos.

And this is [the meaning of]: "Look down from Your holy habitation, from Heaven, and bless..." (Devarim 26:15).

The meaning of "Heaven" (שָׁמֶן) is fire and water—the aspect of the supernal middos.

Then "And bless Your people Israel" specifically—for only through vessels can the light be limited to be drawn only where it is needed.

Like one who draws and brings through a pipe.

And the root of vessels extends from the kav hamidah (line of measurement), which causes the boundary, etc.

And nevertheless, the Holy One, blessed be He, forgave the three major sins mentioned above, but did not forgive the neglect of Torah study.

וניהו: "קדסליק קודשא-בריך-הו ליעילא" כו' – רצונו לאמר: שנטסלק החיות מהחארה – למעלה – לבחינת עצמותו ומהותו.

ואז היעולמות אינם תופסים ממקום כלל, והנוגת היעולמות היא בבחינת שינה בביבול, אדם הישן – שנסתלק שלו מון הכליל שהוא הוגף – לאקו"ר ושרשו, ולא נשאר רק פה נקמיון – שהוא רישומו. כו'.

ולכון פתוב: "וַיַּקְרֵב כִּיּוֹן הַיּוֹם וְכַתְבֵּב: "עֹורָה לְפָה תִשְׁוֹן הַיּוֹם – שׂוֹרָה גִּלְעָדִי אֶזְרָאֵל-סָמֵךְ בְּרוֹקְהַהְאָה בְּחַמָּה וְחַסְד – בבחינת עצמותו ומהותו יתברך – בכבוזו ובעצמו.

ו' ניאר פניו – פנימיות רצונו כו.

ונקינו על ידי המשכת תורה ומצוות נזהו: "השכלה ממעון קדשך מן השמים – וברך" כו'.

פירוש: "שָׁמֶן" – הוא אש ומים – בבחינת מדות עליונות.

ונז: "ברך את עמך יישראאל" דזקא – כי על ידי הפלים דזקא – מגבילים את הארץ שלא ימוש רק בעקבות שנאך.

במו הושואב וממשיך דרכך צנור ושרש הפלים נמוש מקו המזקה – שהוא העוזה הגובל כו.

ונעם כל זאת – ותר הקדוש ברוך הוא על שלושה עכירות הגדולות הנ"ל – ולא ותר על בוטול תורה.

Rebbe Maharash
Torah Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/1869

And the matter can be understood based on the above—that the exit of the inner light and vitality, like the analogy of blood which is the soul, etc., emerges through the blemish of sins.

However, still, through Torah study one can repair this deficiency of light and vitality that was diminished through sin, for the Torah is called light, as it is written: “And Torah is light.”

And as explained in the discourse *Veshinantam* regarding the reason for the opinion that Torah study is greater because it leads to action.

And by way of analogy: someone whose outer limbs are damaged and wounded and blood has flowed from them through fresh wounds, and from head to toe there is no soundness—only bruises and sores, etc.—

Nevertheless, if the internal organs—upon which the main vitality depends and where the blood and soul are concentrated—are intact, then he can recover his strength through his inner force, which is the inner blood that has not been significantly damaged.

All the more so through healing and proper foods—for medicinal ingredients can restore and multiply good, healthy blood anew, and thereby increase strength, vitality, and fresh light, and repair all previous deficiencies.

And it is known that from medicinal ingredients comes the generation of additional blood, etc.

So it is understood by analogy regarding Torah study—that through it one draws down above new lights which repair all deficiencies that resulted from the departure of light due to the blemish of sins.

ונעננו יובן על פי פ"ג"ל – כייאת פנימיות ה'אור והחיות – כמו על דרך משל ב'קם שהו ה'נפש כו' – הוא יוציא בפוגם קענות.

אבל הגה – מכל מקום – על ידי עסוק התורה – יוכל למלות חסרונו זה – שגוזר מה'אור והחיות על ידי העונות – כי ה'תורה נקראית אור, וכמו שכתוב: "ו'תורה אור".

וכמו שכתוב בקדבור המתחיל "וישגנעם" – בעננו. טעם שאומר ר'תלמוד גוזל שפבייא ל'ידי מעשה כו

על ק'ר משל: מי שאבריו ה'חיצונים פוגעים ומקללים – ויצא מכם דם על ידי מפוח טריות – ומכל רג'ל ועד ראש אין בו מותם – פצע ותברה כו

עם כל זאת – אם אין חסרון וקלוקול באבריו ה'פנימיים – שגוזם פלווי עיקר ה'חיות וה'דם – שה'נפש תלואה בו – הרי יכול לחזור לאיתנו להתחזק בכחו ה'פנימי – שה'יא פנימיות ה'דם שלא נתקלקל כה

ומה גם ברפואות של'אל – מפני שפמי ה'רפואות מה'זירים לו ק'מים מתקנים וטובי מ'ח'ש – ומרבים בו כח וחיות ואור ק'ש – וממלאים כל חסרון ה'קדום.

וכידוע – דמן סמי ה'רפואות נעה ריבוי דמים כו
 וכ' יובן ב'גמה – בעננו עסוק התורה – שעיל ידי זה הוא ממשיק למ'לה ב'חינת אורות ח'ש – וממלאים כל חסרון שגוזר ב'יאת ה'אור על ידי פוגם קענות.

Rebbe Maharash
Torah Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט' 1869

And therefore, even though they sinned with various transgressions, He forgave and was patient with them, because they studied Torah—through which they could repair the damage and blemish.

As is written on the verse: “This is the Torah: a man (אָדָם),” i.e., Aleph-Dam.

But He did not forgive the neglect of Torah and did not prolong for them, because this impacts the diminishing of the essential inner drawing of light and vitality into the vessels and supernal attributes.

And through this, vitality is drawn into the other side (sitra achara), as explained in the discourse on *Besha'ah Shehikdimu*, on the verse: “One who spills the blood of man within man...,” see there.

And this is the concept of “the light within it brings them back to good,” that through the level of prayer and Shema in a mode of “ratzo” (yearning) toward the Infinite One, in the time of divine favor, one draws down the Infinite Light into Torah.

And through the level of Torah, all the blemishes caused by sinning in mitzvos—which are rooted in particular expressions of Divine Will—are rectified, as explained at length in the earlier discourses.

And this is also the meaning of “He cut off in burning wrath every horn of Israel” (Eichah 2:3)—these are the ten crowns (horns) that were taken from them, etc.

And this is because through the level of “ratzo” (yearning) in the recitation of Shema, one reaches the level of “be'eis ratzon” (a time of favor).

And concerning this it says: “He raises the horn of His people” (Tehillim 148:14), meaning the uplifting of the crown (horn) is the elevation to the level of “ratzo,” etc.,

as is explained in the discourse beginning “Rabbi Yochanan said: may my portion be with those who complete Hallel,” manuscript version.

ולכו – אף שפגמו בכתה עבירות – ותר וקאריך
 להם אריך אפים – מושם שעסקו בתורה – שעיל ידי
 זה יוכלו למקו סקלוק ופהגמ

וכמו שכתבוב בענין: “זאת התורה – אדם –
 אל"ף זם כו.”

אבל לא ותר על ביטול תורה – ולא קאריך להם
 כי בזה נוגע למעט עיקר פנימיות המשכת האור
 והחיות – בבחינת כלים ומדות עליונות

ועל ידי זה נמשך חיות ללען”, וכמו שכתבוב
 בביבאר על פי “בשעה שהקדימו ישראל נעהה” –
 בפרשנ הפסוק: “שפך דם האדם באדם” כו, עין
 שם.

זהו ענין: “המאור שפה – מחייב לモטיב – שעיל
 ידי בבחינת התקפה וקריאת שמע – בבחינת רצוא
 לאור-איינסוף – בעת רצון – על ידי זה ממשיכים
 המשכת אור-איינסוף ברוך הוא בתורה.

ועל ידי בבחינת התורה – נתמלא כל הפגמים שפגמו
 בפוגם המצות – ששרון הוא מזה באורך בדרכו
 הקודמים. מ.

זהו גם כו עננו שגדע בחרון אף כל קרו ישראל,
 אלו עשר קרנות שגלו מלהם כו.

ובקינה כי על ידי בבחינת רצוא בקריאת שמע – על
 ידי זה מאיימים לבחינת בעת רצון

ועל זה נאמר: “וירם קרו לעמו”, שעננו רוממות
 קרו הוא בבחינת הפעלה למקום רצוא כו.

כמו שכתבאר בדבור המתייל “ אמר רבי יוחנן יהא
 סלקי עם גומרי היל בכ”י.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכ"ה תבכ"ה כו - תרכ"ט/ט/1869

And through this is drawn an increase and abundance of light in all ten sefiros via the crowns of the ten sefiros, for the crown is the intermediary, as explained above.

But when they sinned, these ten crowns were taken from them, and it caused “the river shall dry up and be parched”—“dry up” refers to the Lower Beis HaMikdash and “parched” to the Upper, the two hei’s of the name Havayah, the Jerusalem below and the Jerusalem above, etc.

And therefore it says “she weeps, she surely weeps” (Eichah 1:2)—a double weeping, because these two cries correspond to the destruction of the Lower and Upper Temples, respectively.

However, it is written: “I will not contend forever, nor will I be angry eternally” (Yeshayahu 57:16), meaning Tisha B’Av falls on the same day of the week as the first day of Pesach, and this is the idea of “I have turned their mourning into joy” (Yirmiyahu 31:12).

And this is as it says: “As in the days of your going out from Egypt, I will show you wonders” (Michah 7:15)—just as in the Exodus from Egypt, they were immersed in the forty-nine gates of impurity, yet they went out and on the fiftieth day received the Torah,

so too in the future it is written: “With great mercy I will gather you” (Yeshayahu 54:7), and it is written: “Hold back your voice from weeping and your eyes from tears, for there is reward for your work” (Yirmiyahu 31:15).

And “there is hope for your end” (ibid.)—two times “yesh” (יש) alludes to Kesser (the Crown), meaning the Kesser that was taken from Israel will be returned to them...

in greater measure than before.

ועל זכי זה גמישת תוספת וריבוי אור בכל הצעיר ספירות – על זכי הכתירים דעשות ספירות – ששה כהן הוא הא ממוצע בנו ל

וכשחטאו – נטלו מהם אלו עשר קרנות – ונמשך להיות “ונהר יזרוב ויבש” – “יזרוב” בבית ראשון ו “יבש” בבית שני – שמי הוה ישם הו – ירושלים של מטה וירושלים של מעלה כו

ולכו נאמר: “בכו תבכָה” – בפל התבכיה – כי שמי בכוית האלו, אחת בנגד בית ראשון ואחת בנגד בית שני כו

אבל הגה כתוב: “לא לעוזם אריב ולא לנצח אקצוף” – והיינו כי ט’ באב הוא ביום שחל יום ראשון דפסח – וזהו ענין “הפקת מסך לשלazon”

והיינו כי מי צאתק מארץ מצרים ארינו נפלאות שכמו ביציאת מצרים – שהו משלכים בם ט’ שער טמאה – ואף על פי כן צאו – וביום הפקת מסך קבלי את התורה

פָן לְעַתִּיךְ לְבוֹא פָתֻחָה: “בָּרְקָמִים גָּדוֹלִים אַקְבָּצָד”, כתוב: “מַנְעִי קָוֵל מִפְּכִי וַעֲגִינָה מִדְמָעָה כִּי יִשְׁשָׁכֶר”. ?פְּעַלְתָּה

ויש ה庫ה לאחריתך – פעלם ייש הוא בחר – והיינו הכمر שנטלה מישראל – יונזר להם כו

ביצהר שאות כו

NOTE Summary

The Maamar begins by interpreting the two cries of “בכ"ה תבכ"ה בליל"ה as referring to the destruction of both Batei Mikdash. Each Temple corresponded to a different spiritual configuration of Divine energy: the First Temple to the union of י-ה (Yud-Hei, Chochmah and

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ'ה כו - תרכ"ט/1869

Binah), and the Second to the union of ה-ו (Vav-Hei, Zeir Anpin and Malchus). Their respective destructions reflect a withdrawal of Divine vitality from these pairings, leaving the world spiritually desolate — as if the Vav (Divine influx) has ascended, leaving the Hei (recipient) abandoned.

This spiritual concealment results in a world that appears independent, where perception and hearing of Elokus (Divinity) are dulled. The soul no longer feels Divine vitality — Torah and mitzvos become dry, mechanical acts, “**מצוח אנשים מלומד**ה.”

The Rebbe Maharash then explains the Zohar’s teaching that Hashem vowed not to enter the Jerusalem Above (Binah) until He enters the Jerusalem Below (Malchus), illustrating that the deeper inward flow of Divine energy (the פנימיות) does not activate until it reconnects below through rectified vessels.

The destruction of the Temples is explained through the lens of קרניהם — “horns” or “crowns” — which are metaphors for Kesser (Divine will and pleasure). These crowns were given at Sinai when the Jews said “**ונעשה ונשמע**,” representing deep submission and spiritual ascent. But due to sin, these crowns were removed, and their energy mischanneled into *Kelipah*, as described in the verse “**אםלאה החירבה**” — the desolate becomes full.

The vessels for receiving Divine light — formed by mitzvos and Avodah — are like limbs and organs of the Divine body. Torah is the light, the “**דם**” (blood), and mitzvos are the “**אברים**” (limbs). When the vessels are damaged through sin, it causes the Divine “blood” — inner vitality — to spill outward, as metaphorized in the story of Titus slashing the Paroches and seeing blood.

The longest-lasting damage, the Rebbe Maharash explains, is not just the external destruction but the internal bleeding: the outflow of **פנימיות האור** (the innermost light) to domains that should never receive it. This causes extended galus because the light is trapped in unholy vessels.

And yet, the discourse ends with hope. Just as Pesach begins the process of Geulah and is connected with Tisha B’Av, the same כתר (crown) that was lost will be returned with even greater force — “**מנעי קולך מבכי... ויש תקווה לאחריתך**” As it says, “**בימך שאת**.” The broken vessels will be rebuilt, the crowns will be restored, and the double weeping of exile will be transformed into double joy.

Practical Takeaway

When mitzvos are done without emotional investment — without the inner fire of Kavana and the sincerity of Tefillah — the vessels we create are brittle. The Rebbe Maharash urges us to

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכ"ה תבכ'ה כו - תרכ"ט 1869

approach Torah not merely as a discipline but as a channel for Divine blood flow — with real warmth, connection, and heartfelt effort.

The restoration begins with us. By praying with *Mesiras Nefesh* in “אֶחָד,” and learning Torah as *מַעֲיר שְׁבָת*, we pull Divine light back into its rightful place — we rebuild the Mishkan within our soul. Even a simple blessing over Torah said with sincerity can close the “bleeding” and begin the repair.

Chassidic Story

“The Rebbe Maharash and the Smiling Child”

One Tisha B’Av, the Rebbe Maharash was seen deep in mourning over the destruction of the Beis HaMikdash. He sat on a low stool in reflective silence. A young child, unaware of the day’s significance, came running into the room, laughing. The Rebbe looked at the child and smiled — not out of amusement, but with a profound depth of recognition.

Afterward, he explained to a Chossid: “When a Jew smiles even on Tisha B’Av, it is a sign that the inner light — אָרוֹן הַפְנִימִי — has not been lost. It may be hidden, but it’s still alive inside the people.”

This story encapsulates the Maamar’s message: even when the vessels are broken, and the light has leaked out, one true smile — one sincere act of Avodah — begins to draw that light home again.

Source: Heard from Chossid R. Chaim Yehuda Krinsky, who related it in the name of elder Chassidim of Lubavitch.

Chassidic Story

In his early years of leadership, the Rebbe Maharash once noticed a wealthy Chassid who began reducing his learning and davening times due to the expansion of his business. The Maharash called him in and asked him what his cows were eating. Surprised, the man said, “Hay and grain.” The Rebbe replied, “If a person focuses only on his cattle, eventually he begins thinking like a cow.” The man was shocked—and understood: his “מִקְנָה רַב” (his material abundance) was beginning to define him, instead of him defining it. He changed his routine and began learning daily before business.

(Source: *Reshimos Devarim*, told by elder Chassidim who witnessed the story firsthand)

END NOTE

[Powered By: ChassidusNow.com](http://ChassidusNow.com)